

Професионална гимназия по механоелектротехника

„Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

НА

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА

„СТОЙЧО И КИЦА МАРЧЕВИ” –ГР. ХАСКОВО

2016 – 2020 ГОДИНА

Стратегията за развитие на училището за периода 2016 – 2020 е приета на заседание на Педагогическия съвет /Протокол № 13 / 12.09. 2016 г./ и е утвърдена със заповед № 185/12.09. 2016 г. на директора на училището.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Общи положения
  - 1.1. Нормативна основа
  - 1.2. История. Статут
2. Анализ на състоянието на училището и външната среда
3. SWOT анализ
4. Поемане на отговорност
5. Мисия
6. Визия на училището
7. Принципи
8. Стратегическа цел и подцели. Дейности по оперативните цели
9. Индикатори за измерване на дейностите по изграждане системата за качество
10. Критерии и показатели за измерване на резултатите
11. Обхват на стратегията
12. Администриране
13. Финансово осигуряване на изпълнението на стратегията
14. Мерки
15. Оценка на стратегията
16. Приложения
  - 16.1. Приложение 1. Програмна стратегия
  - 16.2. Приложение 2. План за изпълнение на дейностите по стратегията за развитие

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Стратегия определя развитието на Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково през следващите 4 години, целейки постигане на по-високи резултати от образователната дейност, модернизиране на професионалното обучение и образование, създаване на адекватна училищна среда за развитието на учениците и възпитаването им в духа на националните и етно-културните ценности, чрез оптимизиране и обновяване на технологиите, методите, средствата и организацията на дейностите в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство.

Самата стратегия е резултат от осъзната в училищната общност необходимост от промяна и превръщането на училището в организатор, създаващ условия за личностно развитие на учениците чрез формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания.

Разработването на стратегията позволява да се анализират взаимодействията на училището със заобикалящата действителност, като съевременно се извършва преглед и оценка на съществуващите стандарти и ценности, откриват се слабите звена, идентифицират се недостатъците и потребностите.

Методологията на разработване на стратегията включва отчитане на наличните вътрешни ресурси, откриване на силните и слабите им страни, събиране на вътрешна информация, позволяваща открояване на заплахите и тенденциите в развитието.

Разработването на стратегията дава принос за ясното очертаване на пътя и насоките за развитие на ПГМЕТ - Хасково, постигане на дългосрочните цели, ефективно и ефикасно използване на ресурсите, мотивиране на колектива на училището.

1.1. Нормативна база

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложи в:

- Конституция на Република България
- Закона за предучилищното и училищното образование
- Конвенцията на ООН за правата на детето,
- Стратегия на европейският съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“
- Стратегия за намаляване на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020)
- Стратегия за ефективно прилагане на информационните и комуникационните технологии в образованието и науката на Република България (2014-2020)
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020)
- Национална стратегия за учене през целия живот (2014-2020)
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020)
- Национален план за изпълнение на дейностите по национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020)
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода (2014 – 2020)
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020)
- Конвенцията на ООН за правата на детето
- Закона за закрила на детето
- Закон за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/ и под законовите нормативни актове.
- Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот
- Национална референтна рамка.
- Стратегическа рамка — „Образование и обучение 2020“
- Регионалните приоритети на средното образование
- Общински, регионални и национални политики в средното образование.
- Нормативните документи, (национални и международни), засягащи развитието на образованието

В унисон с посочените документи в центъра на процеса на образование, възпитание и социализация се поставя детето с неговите заложи, интереси и потребности.

Настоящата Стратегия за развитие на Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр Хасково е разработена на основание чл. 70, чл. 263, ал.1, т.1 от ЗПУО и чл. 7 от ЗФУКПС.

Стратегията за развитие на Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр Хасково обхваща периода от 2016 до 2020 година, като може да се актуализира на всеки две години или при необходимост.

1.1. История и статут

Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково е най – старото техническо училище в региона. Тя е училище с регионално значение, което предоставя образователни услуги в областта на общото образование и техническото и професионално обучение за младежи на възраст 14-19 год. Към днешна дата в училището се обучават 248 ученици в дневна форма и 47 в самостоятелна форма на обучение по професии и специалности от направления:

„Аудио-визуални техники и производство на медийни продукти” – Компютърна графика
„Машиностроене, металообработване и металургия” – Машини и съоръжения за хранително-вкусовата промишленост
„Електротехника и енергетика” – Електрообзавеждане на производството, Топлотехника
„Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника” – Компютърна техника и технологии, Компютърни мрежи

Обучението се осъществява от 25 педагогически специалисти.

Пълното наименование на училището е Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” .

Седалището на училището е гр. Хасково.

Официалният адрес е 6300 гр. Хасково, бул. Съединение 46.

Училището е държавно. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е средно /професионална гимназия. В него са създадени условия за осъществяване на общо и на професионално образование.

Училището осигурява общообразователна и професионална подготовка. Създават се условия и за допълнителна подготовка с цел подкрепа на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото развитие на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

За постигане на целите си училището работи в партньорство с редица потребители на професионални кадри като: ЕРАТО АД- Хасково, ДОНИДО машин индъстрийз ООД, Мега Инженеринг ООД, Енергиен системен оператор – клон Хасково, Компютър консулт ООД, Хеди Компютърс ООД, ЕТ Милко Милушев, Калинови консулт ООД, както и с органите на местната власт и неправителствени организации.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО И ВЪНШНАТА СРЕДА

2.1. Социално-икономически анализ:

- Основни предизвикателства пред българската образователна система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково

2016-та е годината, белязана с един важен знак за образователната реформа в България – влизане в сила на нов Закон за предучилищното и училищно образование. Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и стремглавото навлизане на информационните и комуникационни технологии в човешкия живот. Най- добрият начин за справяне с предизвикателствата пред Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково е да се работи за изграждането

на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на образователните стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане.

Ключовите компетентности, които учениците в Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в изучаването на общообразователната, професионалната, разширената и допълнителната подготовка. Ето защо Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково предприема политики и мерки за подготовката на учениците за участие в социалния живот.

Образователната институция е изправена и пред друго предизвикателство – осигуряване на възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици. В контекста на ценностите на приобщаващото образование Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково дава ясен знак за хуманизъм и толерантност, тъй като в него се обучават интегрирано над 20 ученици от етнически групи, застрашени от ранно отпадане от училище поради несигурно социално положение и нестабилна фамилна среда. Училището е започнало процеса на интеграция на деца и ученици от различни етноси още през 2001 година.

Ярък пример за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в Обществен съвет. Първото заседание на Обществения съвет към Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково ще бъде насрочено веднага след публикуване в Държавен вестник на Правилника за дейността на обществените съвети.

В началото на 2016 година е сформиран и Ученически съвет в Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково като форма за ученическо самоуправление, чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативни часове и училищния учебен план. Училищното ръководство съдейства на учениците от Ученическият съвет да получават подкрепа и от органите на местно самоуправление при техни инициативи, свързани с живота на общността. Най-често тези инициативи засягат тяхното гражданско самосъзнание, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.

Автономията на училището включва правото му да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците. Това е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години. В този контекст училището поема предизвикателството да разработва интердисциплинарни учебни програми, свързани с природните и обществени науки, професионалната подготовка, новите технологии и чуждите езици, в резултат на които да се подобрят резултатите от ученето по съответните учебни предмети.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение. В Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” –

гр. Хасково квалификацията и кариерното развитие на педагогическите специалисти се реализира чрез обучения по международни и национални програми и повишаване на компетентностите на конкретния педагогически специалист. В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, се търси път за професионално развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика, насочено и към напредъка на децата и учениците. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати. Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване на алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

2.2. Демографска характеристика:

Населението в област Хасково при последното преброяване е 242 030 жители. Етнически състав : българи – 196044 (81%), турци – 27 349 (11,3 %), цигани – 14 764 (6,1 %) и други – 3 873 (1,6 %). Сравнението с други региони налага извода, че турците и циганите в областта са повече от средното за страната, а българите и другите етнически групи по-малко. Преобладаващата етническа група в областта са българите. Очертана е тенденция за намаляване на броя на жителите на областта през последните 10 години. Градското население е преобладаващо и съставлява около 70% от общия брой жители.

Относителният дял на лицата в под трудоспособна възраст е 18,66%. В тази възрастова група преобладават мъжете, които са 2,5% повече от жените. Относителният дял на населението в трудоспособна възраст е 61,9% и тук мъжете са повече от жените, но само с 0,12%. Относителният дял на населението над трудоспособна възраст е 19,44%, но тук преобладаващият пол са жените и то с 18,24%. От което се вижда, че жените доживяват до по-висока възраст, отколкото мъжете. Данните сочат още, че процесът на демографско застаряване се увеличава, а младото население все повече намалява. Относителният дял на жителите на областта в трудоспособна възраст се увеличава.

Раждаемостта на населението в областта е приблизително 9,36 промила, по-ниска от средното за страната. Смъртността в областта е приблизително 15,7 промила, което означава отрицателен демографски индекс.

2.3. По отношение членството в Европейския съюз:

- Нарастват изискванията към институциите и Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството на образователната дейност.
- Повишава се необходимостта от гражданско участие и предстои училището да разработи програми в разширената подготовка по гражданско, здравно и екологично образование, в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие.
- Повишават се възможностите за участие в европейски проекти и програми (алтернативни източници на финансиране).
- Разкриват се възможности за финансиране по Структурните фондове и необходимост от перманентно обучение на екипи за работа по проекти и програми.

2.4. По отношение на системата на училищното образование:

- Изработване и приемане на Програма за ранното напускане на учениците от училище и да се поставят приоритети, свързани с превенция от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст;

- Управлението на училището се насочва към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието.
- Ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- За преодоляване на пречките пред ученето се предвижда Програма за равен достъп до качествено образование и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи. В програмата са залегнали и принципите за хуманизъм и толерантност, равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- Приоритет в училищната политика е професионална подготовка с добро ниво на овладяване на българския книжовен език и постигане на целите, свързани с изискванията към устната и към писмената реч при усвояването на българския език.
- Иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети.
- Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование са ръководните начала за ефективното управление на образователната институция;
- Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- Интегритет на науките – изучаване на задължителните учебни предмети ведно тези от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда.

2.5. По отношение на децата и учениците

В училището се обучават ученици от VIII-IX до XII клас включително, живеещи в региона, През учебната 2015/2016г. броят на учениците е 260, в дневна форма.

Анализът на движението на ученици показва, че те се преместват основно по семейни причини, преместване поради смяна на местоживеене и напускане на страната. От 2013 до 2015 година няма отпаднали от системата ученици, които са напуснали ПГМЕТ – Хасково .

Средният годишен успех на училището през периода 2013 – 2016 г. е „добър 4.13”

В училището са създадени възможности за включване на учениците в извънкласни дейности – Групи по интереси: Български език и литература, Математика, Информатика и информационни технологии, Английски език, Немски език, Физика и фотография.

2.6. Педагогически специалисти и непедagogически персонал

През учебната 2015/2016 година щатният персонал в Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково е 33, от които 24 педагогически специалисти, в т.ч. директор и 9 непедagogически персонал.

Училището се управлява от директор. 24 преподаватели са с висше образование, ОКС „магистър“ или „бакалавър“, Голяма част от учителите повишават квалификацията си в различни квалификационни форми: семинари, обучения, придобиване на квалификационни степени. Носители на професионално – квалификационни степени са 46 % от педагогическите специалисти:

Квалификационна степен	V	IV	III	II	I
Брой учители	1	1	1	8	0

Главен учител: 1
Старши учители: 18
Учители: 3

По отношение на възрастовите характеристики на персонала – педагогически и непедagogически – процентът на работещите над 50 годишна възраст е 54%, между 40 и 50 годишна възраст – 36 %, от 30 год. до 40 год. – 10 % и под 30 г. – 0 %. През последната година броят на младите учители се задържа постоянен - (но на ниво „0“).

В училището има две синдикални структури, към КНСБ и към КТ „Подкрепа”, което оказва положително влияние при регулиране на трудовите отношения с директора на училището. Същите участват при разработване на вътрешноучилищните правилници, правила и процедури.

2.7. Материална и учебно-техническа база.

Материално техническата база на училището е доста разнообразна и богата, но за съжаление е физически и морално остаряла. Хроническият недостиг на средства през последните 10 години не позволява адекватното и обновяване за нуждите на съвременния образователен процес.

Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково разполага с:

Учебна сграда на 4 етаж с обща разгърната площ: 4600 кв .м., корпус учебни работилници и физкултурен салон, спортни площадки.

В учебната сграда функционират 30 класни стаи, обособени като учебни кабинети по теория и общообразователна подготовка, 11 от тях са оборудвани на добро ниво лаборатории/кабинети по професии, 7 компютърни кабинета, всички кабинети са свързани с Интернет

Физкултурният салон е с две съблекални, обособена и оборудвана с модерни уреди фитнес зала.

Училището разполага с библиотека с над 10 000 тома. В нея обаче са малко учебниците издадени през последните години по специализирана подготовка поради това, че такава литература не се издава. Минимален е броят на новоиздадена специализирана литература. Използват се електронни учебници , интернет приложения, разработени от преподавателите учебни материали.

2.8 Влияние на външната среда

Една от основните задачи на преминаването към демократична система е възраждането на гражданското общество, което да създаде възможности за все по-активно включване на обществеността в решаването на образователни проблеми.

Гражданското образование в училище е насочено към формирането на знания и умения за активно взаимодействие със социалната среда, участие в демократичните процеси, изграждане на култура на поведение и взаимодействия, уважение към гражданските права и отговорности.

Върху учебно-възпитателния процес, а и върху развитието на училището като цяло влияят някои външни фактори като семейната среда на учениците, икономическата обстановка в страната и в частност в общината, институции и неправителствени организации.

ИКОНОМИЧЕСКИ:

Финансовата и икономическа криза оказва негативно въздействие и създава неблагоприятна среда за цялостното развитие на училището.

Безработицата и ниските доходи принуждават родителите на голяма част от учениците да работят извън територията на общината и страната. Това води до negliжиране и затруднява или прави невъзможни контрола, контактите с училището и получаването на информация за резултатите и проблемите в учебната работа на децата им.

Стратегия за развитие на училището

Поради затруднено материално положение част от учениците, навършили 16 години, едновременно работят и учат, което води до закъснения и отсъствия от занятия, непълноценно участие и недостатъчно добри резултати от учебната дейност

СОЦИАЛНИ:

Нарушена, а в много случаи е напълно пренебрегната възпитателната функция на семейната среда. Родителската незаинтересованост и търпимостта на обществото към отрицателните явления са съществена причина за недоброто възпитание, липсата на мотивация, а в редица случаи – за агресивното поведение на учениците.

Влошените демографски показатели (икономическа миграция, трайната през последното десетилетие тенденция на намаляване броя на завършващите основно образование ученици) са един от основните проблеми при осъществяване на държавния план – прием и подбора на постъпващите в професионалната гимназия младежи.

Не в маловажен и фактът, че потребителското отношение на подрастващите към живота не води до избиране на професия и специалност от направление „Техника” и профила на ПГМЕТ и това от своя страна дава за резултат намален брой ученици в училището и при съществуващия механизъм на финансиране – и до значително намаляване на бюджетната издръжка.

3. SWOT АНАЛИЗ

Целта на SWOT – анализа (силни, слаби страни, възможности и заплахи) е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система. Приложи се групов метод на работа с цел оценката да бъде по-обективна. Чрез него се поставя стратегическата диагноза и е база за извеждане на стратегическите цели и мерки.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ, тенденции и прогнози, възможности
ОБЛАСТ 1 УПРАВЛЕНИЕ /МЕНИДЖМЪНТ/ НА ИНСТИТУЦИЯТА“	
Критерий 1.УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО	
Разработената система за управление на качеството, която отчита реалностите на вътрешните и външните фактори, създава условия за добро професионално образование обвързано със плана за социално-икономическото развитие на общината и областта.	Системата за вътрешно управление на качеството не може да допринесе за подобряване на качеството, тъй като външните условия са непредвидими, не са адекватни и не съдействат за реализирането на мисията на училището.
Критерий 2: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ	
1. Държавно финансиране – на основа на ЕРС – делегиран бюджет	2. Определянето на ЕРС на ученик обрича училището на бюджетна мизерия, поради намаления брой на учениците
Критерий 3. КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	
Учители	Учители
1.Учителите са квалифицирани, с голям професионален опит, 18 – старши учители и само 2 - учители 2.Квалификационната дейност е добре планирана на базата на самостоятелни и взаимни квалификационни мероприятия	1. Няма педагогически съветник и възпитатели, всички допълнителни консултации се извършват от учителите в определни дни. 2. Квалификационната дейност е сведена до минимум, поради липса на достатъчно финансови средства

Стратегия за развитие на училището

Критерий 4. НОРМАТИВНО И МАТЕРИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	
<p>Добър сграден фонд, обзавеждане, физкултурен салон и прилежащи спортни площадки; Има достатъчно стаи, кабинети, оборудвани с модерни УТС и компютърна техника. Наличие на съвременна техника и модерно обзаведени компютърни кабинети и лаборатории; достъп до Internet в училището</p>	<p>Работилниците не се използват ефективно, поради липсата на желаещи ученици за обучение в машиностроителни специалности. Липсата на достатъчно бюджетни средства не позволява адекватни ремонти и поддръжка на наличната материална база.</p>
<p>Задължителната документация е налице и се води по надлежния ред.</p> <p>1. Училищните учебни планове са разработени изцяло според изискванията на МОН и са утвърдени по надлежния ред.</p> <p>2. Осигурени са нормални условия за провеждане на всички видове изпити, резултатите се отразяват в документацията по надлежния ред.</p> <p>3. Изяви на ученици на национално равнище в областта на информационните технологии Средният успех е 4.00</p> <p>Работи се непрекъснато за личностното израстване на учениците</p>	<p>Документацията/ формите на хартиен носител не съответстват на изискванията</p> <p>1. Учебните планове и програми са фиксирани и това не позволява гъвкавост при избора на учебни предмети и съдържание, които да съответстват на очакванията за съвременно образование</p> <p>2. Резултатите от изпитите са като цяло задоволителни, но високите оценки са рядкост.</p> <p>3. Има проблеми с неизвинените отсъствия, което не способства за провеждане на нормален учебен процес</p>
ОБЛАСТ 2. УЧИЛИЩНА СРЕДА	
УЧЕНИЦИ И УЧИТЕЛИ	
<p style="text-align: center;">Ученици</p> <p>1. За приема в ПГМЕТ – Хасково се планират съвременни и необходими за регионалната икономика професии и специалности</p> <p>2. Брой ученици – 250 - в 9, 10, 11 и 12 клас. Общо 11 паралелки</p> <p>3. Няма отпаднали ученици, има преместени в други училища- по свое желание и в самостоятелна форма на обучение – за тези навършили 16 год възраст.</p> <p>4. Наказаните и повтарящите ученици са средно не повече от 20.</p>	<p style="text-align: center;">Ученици</p> <p>За съжаление изпълнението на приема не съответства на очакванията на училищния екип,</p> <p>1. И най- оптимистичните очаквания за броя на учениците през следващите години не надвишават запазването на същия брой ученици и паралелки</p> <p>2. Пътуващите ученици са около 50, което е допълнително затруднение за водене на нормален учебен процес</p> <p>3. Децата в риск се увеличават, особено поради финансови причини</p>
<p style="text-align: center;">Учители</p> <p>1. Учителите са високо квалифицирани, с голям професионален опит, 100% с образователно- квалификационна степен бакалавър или магистър 18 – старши учители</p>	<p style="text-align: center;">Учители</p> <p>3. Няма педагогически съветник и възпитатели, всички допълнителни консултации се извършват от учителите в определни дни.</p>

Стратегия за развитие на училището

и само 2 - учители 2.Квалификационната дейност е добре планирана на базата на самостоятелни и взаимни квалификационни мероприятия	4. Квалификационната дейност е сведена до минимум, поради липса на достатъчно финансови средства
Полагат се усилия за взаимодействие с всички външни фактори – родители, настоятелство, неправителствени организации, отговорни институции	- Няма винаги адекватна реакция от страна на партньора – незаинтересованост на родителите, липса на спонсори.
РИСКОВЕ	ВЪЗМОЖНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Засилване на диспропорциите в качеството на образование между отделните училища - Засилване на неграмотността и нежеланието за учене сред младите хора - Увеличаване на броя на напуснали и отпаднали ученици - Непривлекателност на професионалното образование и обучение поради незаинтересованост от страна на бизнеса - Задълбочаване на потребителското отношение и липсата на избор на подходяща професия 	<ul style="list-style-type: none"> - Собствено производство и услуги - Утвърждаване на модулното/ дуално обучение и продължаващото професионално обучение - Разработване на нови - Осъвременяване на МТБ по професии; Развитие на центъра за професионално обучение и квалификация; - Повишаване на квалификацията и обмяна на добри педагогически практики между учителите; - Изграждане на система за професионално ориентиране - Система за тестово оценяване по всеки предмет и по професията, вътрешно и външно оценяване; - Разширяване на партньорствата с производствени фирми и други институции; - Усъвършенстване на училищните учебни планове, - актуализиране на учебното съдържание в съответствие с изискванията на производството; - Развиване на извънкласна дейност

4. Поемане на отговорност

Нуждата от четиригодишната Стратегия за развитие на Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково за периода 2016-2020 г. е продиктувана от промените в страната ни в образователната политика след влизане в сила на Закона за предучилищното и училищното образование и държавните образователни стандарти. Тя е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за качествено образование образователните принципи и цели, заложили в текстовете на ЗПУО.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни. Повишава се и

авторитета на Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково чрез изградената единна и ефективна система за управление, която ще осигури високо качество на образованието и превръщането на институцията в търсена и конкурентноспособна.

5. Мисия на училището

Училището подкрепя и подпомага усилията на всеки ученик да израсне като личност с богата култура, с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, с висока нравственост и толерантност към другия чрез творческо преподаване и развитие на индивидуалността и творческите заложби на всеки.

6. Визия на училището

ПГМЕТ е училище на диалог и сътрудничество. То е увлекателно за учениците, създаващо среда за качествено предучилищно и училищно образование, вдъхновяващо за учителите, приобщаващо за родителите, основаващо се на демократични принципи и подготвящо цялата общност за предизвикателствата на 21 век.

7. Принципи

Основни принципи при разработването на стратегията са както общоприетите училищни ценности, произтичащи от редица нормативни документи, така и изведените четири приоритетни стълба в доклада на ЕК по образование:

- Учене за знания и компетенции („ да се учим да учим”)
- Учене за практическо изпълнение на различни задачи и за самостоятелно справяне с професионалните задължения („ да се учим да правим”)
- Учене, насочено към професионални умения – да откриваме другите, да ги разбираме и да работим заедно за постигане на общи цели („ учене за да живеем в разбирателство с другите”)
- Учене, насочено към оцеляване в ситуации на промени, конфликти и кризи („ да се учим да бъдем”)

Други принципи:

- Законосъобразно – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- Всеобхватност – училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.
- Прозрачност – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- Документиране –документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- Обратна връзка –получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.
- Приемственост –новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.
- Равнопоставеност – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

8. Цели

8.1. Стратегически цели

Стратегическите цели на Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково са ориентирани към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели. На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: повишаване качеството и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик, създаване на учеща среда за осигуряване на щастливо детство за всяко дете.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: повишаване ефективността на управлението на училището.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: осигуряване на съвременна и адекватна на ОВП материална и технологична обезпеченост на училището.

8.2. Оперативни цели

Разработените оперативните цели произтичат от целите и принципите на училищното образование, както и от „областите на наблюдение за изградена система за управление на качеството на образователна институция:

1. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА;
2. УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДАТА;
3. УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС;
4. УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЦЕСА НА ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗАЦИЯ ;
5. ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧАСТВО НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1:

Разработване и утвърждаване на единна система за ефективно управление на институцията.

Дейност 1. Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:

1.1. Изготвяне на анализ на образователната реформа в страната в контекста на европейските политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените. Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.

1.2. Създаване на вътрешни училищни документи за изпълнение дейностите по стратегическите и оперативни цели, свързани с качеството на образованието в Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково. Актуализация на вътрешните нормативни актове спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

1.3. Изграждане на училищна Система за качество.

1.3.1 Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти,

система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство.

1.3.2 Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите.

1.3.3 Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждава от директора на училището.

1.3.4. Разработване на годишни планове за дейността на училището в съответствие със стратегията и спецификата на общообразователната и професионалната подготовка .

1.3.5 Изграждане на училищни екипи за:

- ✓ подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- ✓ изграждане на позитивен организационен климат;
- ✓ утвърждаване на позитивна дисциплина;
- ✓ развитие на училищната общност

1.3.6 Дефиниране на училищни политики, приоритети и ценности.

1.3.6.1 Ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.

1.3.6.2 Запознаване със Стандарта за инспектиране и изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.

/ЕФЕКТИВЕН =РЕЗУЛТАТЕН, А НЕ ФИКТИВЕН/

Дейност 2: *Инвестиции в образованието или финансови ресурси*

Дейности по показатели:

2.1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти:

2.1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.

2.1.2.Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2.2 Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджета.

2.2.1. Адаптиране на Системите за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО:

Разработване на

- ✓ Счетоводна политика на образователната институция.
- ✓ Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение
- ✓ Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции
- ✓ Система за двоен подпис
- ✓ Инstrukция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход.
- ✓ Инstrukция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи
- ✓ Работна инstrukция за контрол върху общинската собственост.

2.2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.

2.2.3 Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

2.2.4 Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства

от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.

2.3. Наличие на приходи на училището.

2.3.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

2.3.2. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

2.4. Ефективно използване, подобряване и обогатяване на МТБ на училището. Включване на учениците в естетизирането и поддръжката на МТБ, съобразно целите на ОВП и собствените им вкусове и предпочитания

Дейност 3: Квалификационна дейност

3.1. Планиране, реализиране и документирание на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешно училищно ниво;

3.1.1. Запознаване на педагогическите специалисти с Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Глава XI от Закона – „Учители, директори и други педагогически специалисти“ и повишаването на тяхната квалификация в Раздел три от същата глава.

3.1.2. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.

3.1.3. Изработване на План за квалификация, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки;

3.1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

3.1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

3.1.6. Мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

3.2. Планиране, реализиране и документирание на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции

3.2.1. Изграждане на система за външна квалификация.

3.2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.

3.3. Споделяне на ефективни практики.

3.3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.

3.3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

✓ Дни на отворени врати, събирания на Педагогическите екипи по ключови компетентности и др.

✓ Осигуряване на условия за популяризиране на добрия педагогически опит /клубове, техника, постери и др. – по направления – хуманитарно, природонаучно, технологично, изкуства и спорт

3.3.3. Споделяне на добрите педагогически практики и взаимните посещения на часовете на учителите и възпитателите – всеки учител и възпитател да представи поне 1 урок (самоподготовка, занимание по интереси) пред своите колеги;

3.3.4. Повишаване резултатите на учениците по български език, литература и подобряване четивната грамотност и презентационни умения на учениците

Дейност 4: Нормативно осигуряване

4.1. Осигуряване на достъп до законната и подзаконната нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;

4.1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция /справка СФУК/

✓ Инструкция за вътрешна комуникация;

✓ Правилник за документооборота

4.1.2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.

4.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;

4.2.1. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;

4.2.2. Поетапна актуализация на библиотечните единици.

4.3. Състояние на училищната документация.

4.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Стандарта за информация и документите;

4.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите.

4.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.

4.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;

4.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;

4.4.3. Философска и психологическа литература

4.4.4. Методическа литература и др.

4.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Училищен персонал

5.1. Разработване на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала

5.1.1. Вътрешни указания за осъществяване на подбор при назначаване на персонал, за сключване и прекратяване на трудови договори.

5.1.2. Инструкция за вътрешна комуникация;

5.2. Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;

5.2.1. Правилник за вземане на управленски решения.

5.2.2. Политика на сътрудничество със заинтересованите лица при вземане на управленски решения, свързани с развитието на образователната институция.

5.3. Създаване на правила за делегиране на права;

5.3.1. Разработване на процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.

5.3.2. Процедури по разрешение, одобрение, оторизация и разделяне на отговорностите.

5.4. Изработване на критерии за оценка труда на учителите и служителите;

5.4.1. Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование

5.4.2. Адаптирани критерии за диференцирано заплащане труда на педагогическите и непедagogически специалисти съгласно стандарта за финансиране.

5.4.3. Адаптиране на вътрешните правила за работната заплата спрямо стандарта за финансиране.

5.5. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;

5.5.1. Изграждане на комисия за управление на качеството на образованието като

помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията

5.5.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

5.6. Разработване на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности.

5.6.1. Вътрешни политики за допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане.

5.6.2. Регламентиране съвместната дейност на ръководството, класните ръководители и екипите за подкрепа на личностното развитие.

5.6.3. Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.

5.7. Създаване на правила за качество на административното обслужване.

5.7.1. Антикорупционна програма;

5.7.2. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция.

5.8. Усъвършенстване системата за квалификационната дейност на учителите; обвързване на кариерното развитие със системата за диференцирано заплащане и други стимули за повишаване на мотивацията на педагогическите кадри за професионално усъвършенстване и тяхната активност в развитието на иновативни практики;

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2:

Изграждане на училищен механизъм за адаптиране на ученика към училищната средата.

Дейност 1. Индивидуална среда на ученика

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда

1.1. Запознаване със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;

1.2. Изграждане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива охрана.

1.2.1. Изграждане на механизъм с мерки и дейности за адаптиране на училищната среда към ученика и условията в различните форми на обучение, сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.2.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване

1.2.3. Изграждане на ГУТ и училищна Комисия по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете;

1.3. Регламентиране условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно Стандарта за организация на дейностите чл. 31, ал. 3 и чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

1.4. Създаване на възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;

1.5. Осигуряване на условия за неформално и информално учене.

1.6. Осигуряване на алтернативни форми на обучение (Комбинирана, дистанционна форма на обучение)

1.7. Осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.7.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;

1.7.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;

1.7.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване)

1.7.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменяне и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;

1.7.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.

1.8. Създаване на условия за приемственост между различните класове и ПГ

Дейност 2: *Изграждане на училището като социално място*

2.1. Създаване условия за *интегриране на ученици* със СОП;

2.2. Запознаване със Стандарт за приобщаващото образование; Изготвяне на програма за осигуряване на равен достъп до образование;

2.3. Предприемане на мерки за *социализиране на ученици*, за които българският език не е майчин;

- Програма за превенция на ранното напускане от училище.
- Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето и др.

2.4. Изграждане на правила за разрешаване на възникнали *конфликти*;

- Изграждане на механизъм за превенцията и разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността
- Създаване на правила в училищните общности за решаване на конфликти в дух на сътрудничество с цел постигане на бързи и обосновани резултати посредством използването на доказани стратегии за решаване на конфликти.
- ✓ Изграждане на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.

2.5. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

2.5.1. Съвместна работа на педагогическия съветник с класните ръководители по изпълнение на Програмата за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

2.5.2. Осигуряване на практически опит в интеркултурното сътрудничество за учащи се и преподаватели.

3. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

3.1. Интернет страница на училището;

3.2. Електронен дневник;

3.3. Електронни портфолия на учители;

3.4. Електронни портфолия на класове.

4. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията:

4.2. Провеждане на ефективна медийна политика;

4.3. Поддържане интернет страница на училището,

4.4. Поддържане на фейсбук-групата на училището

4.5. Активно включване на учениците в поддържането на сайта и ФБ-групата на училището

5. Поддържане на училищния сайт с актуална информация.

6. Утвърждаване положителния облик на училището в общността и чувството за принадлежност към него от всеки възпитаник.

7. Защита на личностното достойнство на учениците и учителите в синхрон с демократичните процеси в обществото.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3:

Управление на образователния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентирана към мислене.

Дейност 1: Учебна дейност

1.1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране на уроците, включващ:

1.1.1 Разработване и утвърждаване на тематичен план на учебния материал, съобразен с ДОС и учебния план на училището. Предварително планиране целите на урока. Тяхното ясно формулиране и правилно обосноваване

1.1.2 Съобразяване на урочното планиране с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост

1.1.3 Гъвкаво променяне на годишното и урочното планиране при необходимост

1.1.4 Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици в урочните планове.

1.1.5 Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за затвърдяване съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.

1.1.6 Адаптиране на урочните планове за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.

1.1.7 Предварителна подготовка на учебни материали за урока.

1.1.8 Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.

1.2. Изграждане на ясна и методически обоснована структура на урока:

1.2.1. Включване на значителна част от учениците в отделните структурни елементи на урока и събуждане на интереса им и на потребност от аргументирана позиция и защитата ѝ.

1.2.2. Открояване на структурни елементи, които са предпочитани и очаквани от учениците.

1.2.3. Целесъобразно управляване на урочното време и постигане на баланс между отделните структурни елементи.

1.2.4. Осъвременяване и актуализиране на учебното съдържание от страна на учителя.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

1.3.3. Осигуряване на обучения за методически насоки за работата с интерактивно съдържание в мултимедийна и електронна среда.

1.3.4. Интерактивен подход на обучение, създаване условия за формиране на умения за правилно, трайно, самостоятелно и съзнателно усвояване на учебния материал.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици.

2.1.1. Запознаване и спазване на ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Разясняване на педагогическите специалисти на целите и подходите за тълкуване на резултатите: нормативен, критериален, смесен, както и функциите на оценяването – диагностична, прогностична, констатираща, информативна, мотивационна, селективна.

2.1.2. Осигуряване на обучение за учителите, свързано с методи на оценяване на учениците, тестово изпитване, формиране на оценка, използване на разнообразни форми на проверка и оценка:

2.1.3. Прилагане на разнообразие от форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2.1.4 Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.

2.2. Изготвяне на критерии за оценяване, известни на учениците

2.2.1. Разработване и утвърждаване на училищни „стандарти“ /училищни добри практики/ за оценяване по отделни предмети и запознаване на учениците с тях.

2.2.2. Провеждане на ежегодни информационни кампании в началото на учебната година с ученици и родители за запознаване с критериите за оценяване.

2.2.3. Прилагане на еднаква система и единни изисквания за оценяване при различни учители по един предмет.

2.2.4. Изготвяне на график за датите за тестовете и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите. Наличие на доказателства, чрез които това може да бъде доказано.

2.3. Изграждане на система за визуализиране на резултатите от НВО на училищно равнище във вид, който е удобен за анализи и обработка с цел разработване на политики за подобряване на резултатите.

2.3.1. Генериране на данни в системата:

- средните резултати на училището от националното външно оценяване,
- средните резултати за областта,
- средните резултати за страната,
- представяне на средните резултати на учениците по пол и за език, на който най-често се говори в семейството.

2.3.2. Публично оповестяване на данните.

2.4. Разработване на вътрешни нормативни актове, които да гарантират ритмичност на оценяването.

2.4.1. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването.

2.4.2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.

2.4.3. Установяване на дефицитите от входното равнище и предприемане на мерки за преодоляването им.

2.4.4. Провеждане на текущо изпитване за установяване на изходното равнище на учениците преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване.

2.5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

2.5.1. Аргументирано устно и писмено оценяване

2.5.2. Подпомагане на учениците да преценяват и да се самооценяват, за да знаят какво трябва да развият у себе си.

2.5.3. Разяснение пред учениците на методиката за групови изпитвания

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

3.1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

3.1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

- Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- Изграждане на позитивен организационен климат;
- Утвърждаване на позитивна дисциплина;
- Развитие на училищната общност.

3.1.2. Превенция на обучителните трудности и ранно отстраняване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

3.2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката

3.2.1. Създаване на условия за проектно учене;

3.2.2. Използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане

умения за работа в екип.

3.3. Установяване от учителя на позитивна атмосфера в паралелките

3.3.1. Планиране и реализация на дейности по:

- осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда;
- зачитане на учениците като активни участници в образователния процес;
- получаване на информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията на учениците;
- осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;
- осигуряване на индивидуално консултиране по проблеми, свързани с тяхното поведение и взаимоотношенията с връстници, родители и учители.
- осигуряване на условия за участие в проектни дейности за формиране на знания, умения и нагласи за здравословен начин на живот.
- екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.

3.3.2. Обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

3.3.3. Подпомагане на учениците за получаване на съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на тяхното мнение по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността

3.3.4. Поощряване с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

3.3.5. Участие в ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището

3.3.6. Развиване на система за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата организация на свободното време и са насочени към развитие на творческия потенциал на учениците и децата от ПГ, като възможности за увеличаване на привлекателността на училището.

3.3.7. Прилагане на различни форми на обучение – самостоятелна, индивидуална и комбинирана.

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

4.1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО.

4.2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

4.3. Консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4.4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма за ученици със СОП, които са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план.

4.5 Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

Дейност 5: Надграждане на знания и умения

5.1. Организиране от училището на състезания, конкурси и др. в различни области

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.

5.3. Подготовка за участие на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

5.4. Изграждане на екипи за работа по проекти

5.5. Осигуряване на кариерно ориентиране на учениците, интегрирано в ОВП.

5.6. Повишаване постиженията на изоставащите ученици е акцент при работата с ученици в социално неравностойно положение.

5.7. Пълноценно използване на часовете за консултации за групов индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици;

5.8. Поставяне на ученика в активна позиция в ОВП, критичност по отношение на придобитите знания и акцентиране върху способностите за самостоятелно учене и приложение на придобитите знания.

Дейност 6: Постигане на високи педагогически постижения

6.1. Изграждане на система за мотивация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

- Планиране, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

- Създаване на условия за повишаване на квалификацията – вкл. финансови.

- за придобиване на следдипломна квалификация;

6.2. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

6.3. Регламентиране на допълнително заплащане във вътрешните правила за работната заплата за положен допълнителен труд.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4:

Изграждане на училищни политики за възпитание и социализация на учениците.

Дейност 1: Реализация на политики и мерки, свързани с възпитанието и социализацията на децата.

1.1. Разработване на план за възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите

1.2. Разработване на система от специални мерки за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището за осигуряване на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото им развитие в съответствие с техните потребности, способности и интереси.

1.3. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми.

1.4. Създаване на система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.

1.5. Създаване и функциониране на различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност. Разработване на планове по направления за усвояване на ключовите компетентности.

1.6. Назначаване на педагогически съветник и/или психолог в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.

1.7. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

1.8. Разработване и реализиране план на Дейност на УКБППМН.

- Изготвяне на системен периодичен анализ на резултатите от дейността на комисията;
- Предприемане на мерки за подобряване на резултатите.

Дейност 2: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.

- На ниво паралелки;
- Чрез формите на ученическото самоуправление;
- Чрез проекти и програми;
- Чрез съдействие от компетентни органи.
- Чрез партньорство с институции

2.1.1. кариерно ориентиране и консултиране;

2.1.2. превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици;

2.1.3. педагогическа и психологическа подкрепа.

- Чрез осигуряване на обща подкрепа:
  - екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
  - кариерно ориентиране на учениците;
  - занимания по интереси;
  - библиотечно-информационно обслужване;
  - грижа за здравето;
  - дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Чрез осигуряване на допълнителна подкрепа

2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия

2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им

- Провеждане на професионално подготвени анкети за констатиране социалния статус на учениците.

2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.

2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.

- Здравни беседи;
- Дискусии с представители на здравни организации;
- Обучения;
- Състезания.

2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците срещи с лесовъди, състезания на открито; посещения в близки местности др.

2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.

- Патриотичен календар на класа.
- Ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник, вкл. творби на учениците и възможности за публикуването освен в училищните, и в местни и национални медии.

2.8. Ритуализация на училищния живот.

- Патронен празник;
- Химн
- Символи и ритуали.

2.9. Организиране на форуми за изява на талантиливи деца от ПГ и ученици

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5: Партньорство и сътрудничество разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

ОБЛАСТ: УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.

1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители – Система за наставничество или менторство.

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището. Разширяване на

работата на професионалната учебна общност.

1.3. Изграждане на комисии за включване на учителите в управлението на промените в училището и оказване на доверие при взимането на управленски решения с дългосрочен ефект.

2. Разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

2.1. Планиране на дейности и форми на сътрудничество за осигуряване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование

2.2. Планиране и реализиране на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

2.3. Изграждане на механизъм за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическия екип за усвояване на ключовите компетентности, Родителския клуб, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление

2.3.1. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и тематични инициативи на паралелките.

2.3.2. Реализиране на дейности за удовлетворяване на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.3.3. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности

- Коледни конкурси;
- Празници на словото;
- Училищни изложби;
- Форуми за превенция на агресията и насилието
- Дарения за деца в тежко социално

2.4. Провеждане на разяснителна кампания сред родителите на общи родителски срещи за механизма за осигурен достъп до учебната документация, техните права и задължения спрямо ЗПУО и Стандартите.

2.5. Създаване на функциониращо Училищно настоятелство

2.6. Дейност на Училищното настоятелство

2.7. Организиране на „Училище за родители“ – по проблемите за отговорността за възпитанието и образованието на децата и учениците, подобряване на грамотността на учениците;

Дейност 2: Външно партньорство

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

2.1.1. Партньорство с висши училища при продължаващата квалификация на учителите

2.1.2. Партньорство с други училища в областта и страната при организирането на различни състезания.

2.1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

2.3. Взаимодействие с местната общественост

2.4. Сътрудничество със социалните партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизиране на материалната база на институцията

2.5. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност.

2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез

анкети, интервюта и др.

2.7. Партньорско сътрудничество с училища в България и чужбина;

9. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

- 9.1. Утвърден план за изпълнение на стратегическите цели
- 9.2. Актуализирани вътрешни правилници.
- 9.3. Разработен и утвърден училищен стандарт за качество на училището
- 9.4. Разработени актуални вътрешни нормативни актове.
- 9.5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове – по паралелки за 6 клас / за 2017-2018 год./
- 9.6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация / за 2016-2017 год./
- 9.7. Изградени училищни екипи за: подкрепа за личностно развитие на детето и ученика; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина; развитие на училищната общност. /за 2016-2017 год./
- 9.8. Изградени училищни екипи за разработване на проект.
- 9.9. Проведени обучения на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.
- 9.10. Разработени и актуализирани вътрешни нормативни актове по СФУК /за 2016-2017 год./
- 9.11. Наличие на училищен сайт с актуална информация
- 9.12. Разработен и актуализиран бюджет от 01.01.2017 спрямо Стандарта за финансиране на институциите и Стандарта за управление на качеството. Публикувани на сайта на училището:
  - Бюджет на училището;
  - Отчети по тримесечия, полугодия и календарна година;
  - Процедура за възлагане на обществена поръчка.
  - Обществени поръчки на училището /хранене, ремонти, доставки и др.
- 9.13. Разработени процедури по постъпване и разходване на извънбюджетните средства
- 9.14. Относителен дял (%) приходи от наеми, проекти, спонсорства дарения спрямо общия бюджет.
- 9.15. Брой договори за привличане на алтернативни източници за финансиране.
- 9.16. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.
- 9.17. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в 16 учебни часа вътрешна квалификация.
- 9.18. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в дългосрочни обучения над 60 учебни часа по видове образователни институции.
- 9.19. Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешна система за управление на качеството.
- 9.20. Изградена вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция.
- 9.21. Обогатен библиотечен фонд.
- 9.22. Наличие на училищен архив
- 9.23. Актуализиран правилник за архивиране на документите;
- 9.24. Изработена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.
- 9.25. Набавена справочна и художествена българска литература; справочна и художествена англоезична литература; философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация съгласно сроковете в

- нормативната уредба.
- 9.26. Утвърдени вътрешни правила и процедури за назначаване и съкращаване на персонал
  - 9.27. Утвърден механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
  - 9.28. Утвърдени правила за делегиране на права
  - 9.29. Утвърдени критерии за оценка труда на учителите и служителите
  - 9.30. Изградени: Система за охрана и сигурност; Механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната среда; Актуализирана оценка на риска
  - 9.31. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности – клубове, школи и др.
  - 9.32. Осигурени алтернативни форми на обучение.
  - 9.33. Осигурени условия за интерактивно учене:
  - 9.34. Наличие на достъпни източници: Научна литература за подготовка на педагогическите специалисти; Методически помагала на електронен и хартиен носител; Интернет платформа за справочна литература;
  - 9.35. Кабинети и стаи с интерактивна образователна среда;
  - 9.36. Брой проверки за педагогически контрол, свързан с интерактивния образователен процес.
  - 9.37. Утвърдени мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
  - 9.38. Изградени правила за разрешаване на възникнали конфликти
  - 9.39. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
  - 9.40. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
  - 9.41. Електронен дневник;
  - 9.42. Брой електронни портфолия на учители;
  - 9.43. Брой електронни портфолия на класове.
  - 9.44. Брой обсъдени, планирани и реализирани съвместни уроци- предварително определени и операционализирани цели на урока според особеностите на учебния материал, мястото на урока в системата от уроци по темата, нивото на подготовка на класа, потребностите на учениците
  - 9.45. Брой проведена входяща, изходяща диагностика и анализирани резултати.
  - 9.46. Има механизъм за промяна на годишното и урочното планиране съобразно потребностите на учениците
  - 9.47. Брой проведени учебни часове извън класната стая.
  - 9.48. Брой разработени материали за диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците
  - 9.49. Брой подготвени разнообразни учебни материали за урока, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
  - 9.50. Брой извършени взаимни наблюдения на уроци, брой попълнени карти за наблюдение на урока.
  - 9.51. Брой уроци, в които учениците са включени в предварителната подготовка на урока.
  - 9.52. Брой проведени тимбилдинг обучения за изграждане на умения за работа в екип
  - 9.53. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV и VII.
  - 9.54. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици

- 9.55. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици
- 9.56. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
- 9.57. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година
- 9.58. Намаляване броя на отсъствията на учениците и контрол на посещаемостта
- 9.59. Процент 5- и 6- годишни включени в предучилищното възпитание и подготовка.
- 9.60. Брой на учениците – второгодници
- 9.61. Брой проведени инициативи с включване на родители.
- 9.62. Брой на реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения
- 9.63. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 9.64. Брой изградени екипи за работа по проекти
- 9.65. Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявилите такава.
- 9.66. Брой учители, подготвили ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.
- 9.67. Утвърден план на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 9.68. Утвърдена система за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището
- 9.69. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 9.70. Наличие на функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.
- 9.71. Наличие на педагогически съветници и /или психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност
- 9.72. Брой споделени добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.
- 9.73. Изготвен план и аналитичен отчет на УКБППМН
- 9.74. Брой срещи с институции: с Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на с местната общественост, социални партньори.
- 9.75. Предприети мерки за отстраняване на противообществените прояви.
- 9.76. Брой проведени анкети, брой срещи и разговори с доказан ефект.
- 9.77. Брой разговори, наблюдения и проучвания
- 9.78. Брой проведени здравни беседи; дискусии с представители на здравни организации; обучения; състезания в училището.
- 9.79. Брой реализирани дейности с екологична насоченост.
- 9.80. Брой реализирани дейности за възпитание на национални и общочовешки ценности.
- 9.81. Утвърден механизъм и система за партньорство. Система за наставничество
- 9.82. Брой проведени родителски срещи в училището с отделните паралелки
- 9.83. Съвместно разработени и утвърдени Вътрешни правила за работната заплата, училищни критерии за диференциране труда на учителя и др.
- 9.84. Проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност. Брой взети съвместни решения;
- 9.85. Брой съгласувани и утвърдени училищни нормативни актове.
- 9.86. Брой изготвени анкети за проучвания.

10. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Област: Управление на институцията

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Показатели:

- 1.1. Наличие на училищна програма за повишаване качеството на образованието;
- 1.2. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието;
- 1.3. Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на образованието;
- 1.4. Създаден механизъм за мониторинг и контрол на образованието;
- 1.5. Създаден механизъм за ранно предупреждение;
- 1.6. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на високо качество за образованието.

Индикатори:

- брой документи;
- брой проведени срещи,
- заповед за утвърждаване

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Показатели:

- 2.1. Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти;
- 2.2. Законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета;
- 2.3. Наличие на приходи на училището

Критерий 3: Квалификационна дейност

Показатели:

- 3.1. Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешноучилищно ниво;
- 3.2. Реализиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции;
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване

Показатели:

- 4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
- 4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
- 4.3. Състояние на училищната документация.

Критерий 5: Училищен персонал

Показатели:

- 5.1. Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;
- 5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
- 5.3. Делегиране на права;
- 5.4. Критерии за оценка труда на учителите;
- 5.5. Наличие на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
- 5.6. Наличие на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности;
- 5.7. Качество на административното обслужване.

Област: Училищна среда

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Показатели:

- 1.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;
- 1.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;
- 1.3. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социално място

Показатели:

- 2.1. Създадени условия за интегриране на ученици със СОП;
- 2.2. Предприети мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- 2.3. Наличие на правила за разрешаване на възникнали конфликти;
- 2.4. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти;
- 2.5. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 2.6. Наличие на училищен сайт с актуална информация.

Критерий 3: Материално-техническа база

Показатели:

- 3.1. Осигурена достъпна архитектурна среда;
- 3.2. Наличие на ефективен пропускателен режим, ориентири за ученици, родители и други външни лица;
- 3.3. Относителен брой (в %) на класните стаи, поддържани и оборудвани с спрямо общия брой на класните стаи;
- 3.4. Наличие на съвременно оборудвани кабинети;
- 3.5. Осигуреност с материали и консумативи;
- 3.6. Достъпни за всички ученици и по всяко време на учебния ден библиотека и интернет;
- 3.7. Функционално място на ученика в класната стая/кабинета – наличие на регламентиран отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им. Опазване на интериора и екстериора на училището;
- 3.8. Функционално място на учителя – осигурен постоянен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература.

Критерий 4: Информационни ресурси

Показатели:

- 4.1. Информационна система за движение на информацията;
- 4.2. Осигуреност на училището с интернет;
- 4.3. Наличие и качество на компютърна техника;

Критерий 1: Учебна дейност

Показатели:

- 1.1. Подготовка и планиране на уроците
- 1.2. Структура на урока – ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол
- 1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

Критерий 2: Оценяване и самооценяване

Показатели:

- 2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици
- 2.2. Критерии за оценяване – известни на учениците
- 2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка
- 2.4. Ритмичност на оценяването
- 2.5. Изградени умения у учениците за самооценяване

Критерий 3: Взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

Показатели:

- 3.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците

3.2. Умения за работа в екип в паралелката.

3.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките

Критерий 4: Резултати от обучението

Показатели:

4.1. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII и X клас

4.2. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили двата държавни зрелостни изпита към допуснатите до зрелостни изпити

4.3. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици

4.4. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици

4.5. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.

4.6. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година

Критерий 5: Надграждане на знания и умения

Показатели:

5.1. Организирано от училището състезания, конкурси и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения

5.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

5.4. Изградени екипи за работа по проекти

Критерий 6: Педагогически постижения

Показатели:

6.1 Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявилите такава.

6.2. Брой учители, подготвили ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

Област: Възпитателна дейност

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Показатели:

1.1.Планиране на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите

1.2.Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности

1.3.Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност

1.4. Наличие на педагогически съветници и психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност

1.5. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

1.6. Дейност на УКБППМН

Критерий 2: Дейности по основни направления на възпитателната дейност

Показатели:

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.

2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия

2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им

2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.

2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на

живот

- 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците
- 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности
- 2.8. Ритуализация на училищния живот

Област : Училищно партньорство

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Показатели:

- 1.1.Партньорство между преките участници в училищното образование
- 1.2.Създадени условия за подкрепа на млади учители
- 1.3.Включване на учителите в управлението на промените в училището
- 1.4.Партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление
- 1.5.Средна посещаемост на родители на родителска среща – годишно
- 1.6.Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 1.7. Участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности
- 1.8. Осигурен достъп на родителите до учебната документация
- 1.9. Функциониращ Родителски клуб
- 1.10.Дейност на училищното настоятелство

Критерий 2: Външно партньорство

Показатели:

- 2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление
- 2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията
- 2.3. Взаимодействие с местната общественост
- 2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирание на материалната база на институцията
- 2.5. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

11. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА:

- ✓ Ученици;
- ✓ Педагогически специалисти от училището;
- ✓ Директор;
- ✓ Педагогически съветник/ психолог;
- ✓ Административни служители;
- ✓ Непедагогически персонал;
- ✓ Родителите – чрез обществен съвет, училищно настоятелство;
- ✓ Социалните партньори.

12. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическите и оперативните цели за четири годишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране.

Очакваните резултати са обвързани с редица съпътстващи процеси в хода на реформата в образователната система в България, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат в

желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес.

Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на обществения съвет като орган за граждански контрол.

13. ФИНАНСИРАНЕ.

Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково работи на делегиран бюджет от 2001 година. Има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция от 2000 година насам като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики и методи гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва:

- поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват за да бъдат постигнати тези цели;
- работна дейност и практики;
- мерки за контролиране на потенциалния риск.

Част от предвидените процедури в плана предвиждат именно актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл. 22, ал. 2, т. 17 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Дейностите, които предполагат финансови средства се осигуряват от:

- Делегирания бюджет на училището;
- Целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджета – МОН
- Собствени средства;
- Средства от проекти и програми, финасирани от ЕС;
- Други източници.

14. МЕРКИ:

14.1. С приоритет при изпълнение на дейностите се извежда мотивацията на целия екип от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел, обвързана с повишаване качеството на образование в Професионална гимназия по механоелектротехника „Стойчо и Кица Марчеви” – гр. Хасково.

14.2. Запознаване на екипа с промените в нормативната уредба. Това е процес от изключителна важност за реализиране на дейностите в оперативните цели и гарантира прака ангажираност на лицата в него.

14.3. Актуализация на вътрешните нормативни актове и изготвянето на нови правилници и процедури съгласно целите на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките на местната власт в областта на образованието.

14.4. Актуализиране на учебни планове и програми и разработване на авторски в зависимост от интересите, способностите и компетентностите на учениците и удовлетворяване на техните потребности.